

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11

The Relationship between Administrators' Leadership Behavior and Academic Administration in the Schools under the Secondary Educational Service Area Office 11

นางสาวสุภาภรณ์ คลิ่งทอง*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระยุทธ ชาตะกาญจน์**

รองศาสตราจารย์ ดร. ปัญญา เลิศไกร***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 2) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 171 คน และครู จำนวน 170 คน รวม 341 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยพฤติกรรมมิติมุ่งงานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ มิติมุ่งสัมพันธ์
2. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

** ประธานอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

*** อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study administrators' leadership behavior under the Secondary Educational Service Area Office 11; 2) to study academic administration in the schools; and 3) to investigate the relationship between administrators' leadership behavior and academic administration in the schools. The samples were 170 teachers, 171 administrators and totaling 341. Data were collected by means of questionnaires and analyzed by using processed program computing to obtain percentage, frequency, mean, standard deviation and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The research results revealed that:

1. The overall and administrators' leadership behavior and academic Administration in the School under the Secondary Educational Service Area Office 11 were at high level. The middle aspect was initiating structure and consideration administrators' leadership behavior.

2. The overall and each aspects of academic administration of school administrators were at high level. The highest aspect was school curriculum development while the lower aspect was quality assessment. The lowest aspect was academic promotion to community.

3. The overall relationship between administrators' leadership behavior and academic administration in the schools administrators was positive at high level and there was statistic significance at .01 level. However, it was found that each aspect, the

relationship between administrators' leadership behavior and academic administration in the schools administrators was positive and there was statistic significance at .01 level.

Keywords : Relationship, Leadership Behavior

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของกระแสสังคมโลกส่งผลให้สังคมไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ตลอดจนแนวทางในการจัดการศึกษาในฐานะเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาบุคคลในชาติ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2550,1-8) ขณะเดียวกันรัฐบาลได้ให้ความสำคัญด้านการพัฒนาการศึกษาเรื่อยมาแม้การปฏิรูปการศึกษาช่วงที่ผ่านมาประสบผลสำเร็จด้านการปรับโครงสร้างหน่วยงานแต่การพัฒนาในมิติของคุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญโดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน นำไปสู่ความจำเป็นต้องพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร เทคนิควิธีการ และสื่อการเรียนการสอน (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2551)

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 คือ มุ่งกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาให้กับสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนสามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการ

เรียนรู้ การวัดผลประเมินผล รวมทั้งวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชนท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, 32)

การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552 -2561) มีกรอบแนวทางในการบริหาร และมีเป้าหมายหลักสามประการ คือ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน (ธีระ รุญเจริญ, 2553,50) การปฏิรูปการศึกษาจะบรรลุผลได้นั้นผู้นำมีส่วนในการบริหารงานให้เกิดประสิทธิผล ประสิทธิภาพและประหยัด เพราะผู้นำมีความสำคัญต่อการอยู่รอดและพัฒนาองค์กร (พระธรรมปิฎก, 2543, 1)

การบริหารวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารงานสถาบันการศึกษาหรือโรงเรียน ผู้บริหารจะต้องมีหลักการในการบริหารและมีการกระจายอำนาจไม่ควรใช้วิธีบังคับ ขู่เข็ญ ควรอาศัยเทคนิคที่จะกระตุ้นให้เกิดพลังร่วมมือกันทำงาน (ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553,6-7)ส่วน

มิลเลอร์ (Miller, 1965, 175) กล่าวว่า งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของโรงเรียน ส่วนงานอื่นๆ เป็นงานสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, 33-38) จึงได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ จำนวน 12 ด้านซึ่งมีขอบข่ายที่กว้าง ดังนั้นผู้บริหารจึงเป็นกลไกหลัก โดยมีงานวิจัยที่ชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมผู้นำมีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิผล (Hallinger and Murphy, 1986, 340 อ้างถึงในกมลวรรณ ชัยวานิชศิริ, 2536, 7) ผลจากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐ โอไฮโอ (Ohio State University, 1945) ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า พฤติกรรมผู้นำแบ่งเป็นสองมิติ ซึ่ง ฮอย และมิสเกล (Hoy and Miskel, 1982, 226- 227) ได้อธิบายว่า มิติมุ่งงาน (Initiating Structure) หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกในลักษณะการยึดถือระเบียบแบบแผนและวิธีปฏิบัติงานโดยเคร่งครัด ส่วนผู้นำมิติมุ่งสัมพันธ์ (Consideration) หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกในลักษณะความเป็นมิตร ความไว้วางใจ เชื่อใจ ความเคารพนับถือ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 11 มีรายงานผลการนิเทศ

การศึกษา ปีการศึกษา 2553 ในส่วนของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า การบริหารจัดการคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำองค์กรของผู้บริหาร อยู่ในระดับ ปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรศักดิ์ ทัพย์สุพรรณ (2548) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 4 พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำแบบสนับสนุน แบบมีส่วนร่วม และแบบเน้นความสำเร็จอยู่ในระดับมาก ส่วนพฤติกรรมภาวะผู้นำแบบบงการ มีพฤติกรรมภาวะผู้นำอยู่ในระดับ ปานกลาง ส่วนการบริหารวิชาการอยู่ในระดับมาก โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 ช่วยให้ทราบถึงพฤติกรรมผู้นำที่แตกต่างกันจะทำให้การบริหารงานวิชาการนั้นแตกต่างกัน โดยจะเป็นประโยชน์กับผู้บริหารเพื่อนำพาองค์กรให้ประสบความสำเร็จ ตามเป้าหมายสูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.เพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้นำของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11

2.เพื่อศึกษาการบริหารงาน
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 11

3.เพื่อศึกษาความสัมพันธ์
ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับการบริหารงาน
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 11

ตัวแปรอิสระ
พฤติกรรมผู้นำ 1) มิติมุ่งงาน - การยึดถือแบบแผน - การปฏิบัติงานโดยเคร่งครัด - การกำหนดแนวทางในการ ติดต่อสัมพันธ์ระหว่างผู้นำ กับผู้ร่วมงาน 2) มิติมุ่งสัมพันธ์ - ความเป็นมิตร - ความไว้วางใจ - ความเคารพนับถือ - ความเป็นกันเองกับ ผู้ร่วมงาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักแนวคิด
เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำของฮอยและมิสเกล
(Hoy and Miskel,1982,226-227) มี 2 มิติ
และขอบข่ายการบริหารวิชาการของ
กระทรวง ศึกษาธิการ(2546,33) จำนวน
12 ด้าน นำมาเขียนเป็นภาพที่ 1 กรอบ
แนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

ตัวแปรตาม
การบริหารงานวิชาการ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผลและการเทียบโอน ผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานงานร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาอื่น 12) การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่ บุคคลรอบครัว องค์กร หน่วยงาน และ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร
จำนวน 171 คนและครู จำนวน 2,794 คน
รวมทั้งสิ้น 2,965 คน กำหนดขนาดกลุ่ม
ตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเกรจีซี
และมอร์แกน (Krejcie and Morgan,1970)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร
และครู จำนวน 341 คน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ
รวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมีลักษณะ
เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
ตามแนวของลิเคิร์ต(Likert)แบบสอบถาม
เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำมี 2 มิติ จำนวน
40 ข้อ และแบบสอบถามเกี่ยวกับการ
บริหารงานวิชาการ 12 ด้าน จำนวน 60 ข้อ
ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง
0.67-1.00 และหาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตร
สัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบัค
ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของ
แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำ
เท่ากับ 0.86 และแบบสอบถามเกี่ยวกับ
การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาเท่ากับ 0.93

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย
นำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครศรีธรรมราชไปติดต่อกับ
ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต11 เพื่อขอความ

อนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดย
ดำเนินการส่งแบบสอบถามจำนวน
341 ฉบับ พร้อมสำเนาหนังสือขออนุญาต
จัดส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน และรับ
แบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ลงทะเบียน
โดยใช้ระยะเวลา 10 สัปดาห์ ได้รับ
แบบสอบถามคืนและสมบูรณ์ จำนวน
341 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ100

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการ
วิเคราะห์ ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของ
ผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดย
การจัดหมวดหมู่ตามลักษณะของผู้ตอบ
หาความถี่ ร้อยละ และเสนอผลการ
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำ
บรรยาย ตอนที่ 2 และ3 ระดับพฤติกรรม
ผู้นำและการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์โดยหา
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
โดยภาพรวมและรายด้าน ตอนที่ 4
ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับ
การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11โดยใช้ค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

สรุปผลการวิจัย

1.พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต11 โดยภาพรวม

อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทั้ง 2 ด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีมิติมุงงานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ มิติมุงสัมพันธ์

1.1 พฤติกรรมผู้นำมิติมุงงาน

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน รองลงมาคือ ชี้แจงให้ผู้ร่วมงานทราบถึงจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ชี้แจงให้เข้าใจในแนวทางการทำงานและให้ผู้ร่วมงานทำงานอย่างเต็มความสามารถ สนับสนุนให้ผู้ร่วมงานทำงานอย่างเต็มความสามารถ ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานทำงานอย่างมีระเบียบแบบแผน พยายามประสานการทำงานของผู้ร่วมงาน มีการประชุมเพื่อวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ชี้แจงให้เข้าใจในแนวทางการทำงาน ให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด ให้ผู้ร่วมงานทราบถึงอำนาจหน้าที่ของตนเอง มีการกำกับ ติดตามการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงาน กำหนดมาตรฐานการทำงานแต่ละอย่างไว้ชัดเจน รู้จักเลือกใช้ผู้ร่วมงานให้เหมาะสมกับงาน อธิบายการกระทำต่าง ๆ และการตัดสินใจของตน มีการกำหนดเวลาการทำงานไว้อย่างชัดเจน พุดจาปราศรัยกับผู้ร่วมงานด้วยท่าทีที่เป็น การเป็นงาน ปกครองผู้ร่วมงานอย่างเข้มงวด อยู่ในระดับปานกลาง คือ ชอบ

ทำงานตามลำพังและมุ่งมั่นในการทำงานตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ลงโทษผู้ร่วมงานที่ทำผิดตามระเบียบที่ราชการกำหนด

1.2 พฤติกรรมผู้นำมิติมุงสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ให้ความเป็นมิตรกับผู้ร่วมงาน รองลงมา คือ มีความเมตตาและเห็นอกเห็นใจผู้ร่วมงาน เต็มใจที่จะให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสถานศึกษา ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความรู้สึกสบายใจและเป็นกันเองและเต็มใจที่จะให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสถานศึกษา อำนวยความสะดวกสบายในการทำงานให้ผู้ร่วมงาน ปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานด้วยความยุติธรรม ปรึกษาผู้ร่วมงานในการวางแผนการทำงานล่วงหน้า สนับสนุนความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน สนับสนุนความคิดเห็นของผู้ร่วมงานและสร้างบรรยากาศแบบร่วมมือในการทำงาน รับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานเสมอ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน ดูแลเอาใจใส่ในด้านสวัสดิการของผู้ร่วมงาน ยอมรับและปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ร่วมงานในบางครั้ง สร้างความไว้วางใจให้กับผู้ร่วมงาน ช่วยเหลืองานเล็ก ๆ น้อย ๆ ในหน้าที่ของผู้ร่วมงาน เป็นคนเปิดเผยและเข้าใจผู้อื่นง่าย ตามลำดับ ส่วนข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ช่วยเหลือในเรื่องส่วนตัว
ผู้ร่วมงานและขอความเห็นชอบจาก
ผู้ร่วมงานก่อนที่จะดำเนินการในเรื่อง
สำคัญ

2.การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 11 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษารองลงมา คือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา ด้านการส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษาและด้านการประสานงานร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

2.1ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการประชุม

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอความเห็นชอบและมีการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รองลงมา คือ มีการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรสถานศึกษา มีกระบวนการพัฒนาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาชัดเจน มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2.2ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิดและเรียนรู้จากประสบการณ์จริง รองลงมา คือ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาการเรียนรู้ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือกันระหว่างผู้ปกครองและชุมชน ท้องถิ่น

2.3ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือจัดทำคู่มือระเบียบ
แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล
ของสถานศึกษา รองลงมา คือ ชี้แจงให้ครู
เข้าใจเกี่ยวกับ การวัดผลและประเมินผล
ชัดเจน ติดตามการวัดผลประเมินผลของ
ครูให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา
อบรม พัฒนาครูให้มีการพัฒนาเครื่องมือ
การวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับ
สถานศึกษา ให้ครูมีส่วนร่วมในการ
กำหนดแนวทางการวัดผลและประเมินผล
ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ
จัดให้มีการเทียบโอนผลการเรียนตาม
แนวทางของสถานศึกษา

2.4ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา
คุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ใน
ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สนับสนุนให้ครู
จัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำผลมาปรับปรุง
และพัฒนากระบวนการเรียนการสอน
รองลงมา คือ ส่งเสริมให้ครูวิจัยเพื่อพัฒนา
คุณภาพการเรียนรู้ มีการศึกษา วิเคราะห์
เกี่ยวกับ การบริหารจัดการ และพัฒนา
คุณภาพงานวิชาการ ส่งเสริมและ
สนับสนุนให้ครูเผยแพร่ผลการวิจัยแก่
สถานศึกษา องค์กร หน่วยงานและ
สถาบันการศึกษา ตามลำดับ ส่วนข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการเผยแพร่ผลการ
พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนแก่
หน่วยงานหรือสถานศึกษาอื่น

2.5ด้านการพัฒนาสื่อ
นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
คือ ส่งเสริมให้ครูผลิตและพัฒนาสื่อและ
นวัตกรรมการเรียนการสอน รองลงมา คือ
ส่งเสริมให้ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยี
ที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน
ส่งเสริมและสนับสนุนครูในการพัฒนาการ
ใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ติดตาม
ประเมินผลการพัฒนาใช้สื่อ นวัตกรรมและ
เทคโนโลยีทางการศึกษา ตามลำดับ ส่วน
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการประสาน
ของความร่วมมือกับชุมชนในการผลิตสื่อ
การเรียนการสอน

2.6ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ
สำรวจแหล่งเรียนรู้ เพื่อนำมาใช้ในการจัด
การศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียน
รองลงมา คือ ส่งเสริมให้ใช้แหล่งเรียนรู้
ทั้งในและนอกสถานศึกษาในการจัด
กิจกรรมการเรียนการสอน นำภูมิปัญญา
ท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรในการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอน จัดตั้งและพัฒนาแหล่ง
เรียนรู้ให้เกิดเป็นองค์ความรู้เพื่อการพัฒนา
คุณภาพการศึกษา ตามลำดับ ส่วนข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดทำเอกสารเผยแพร่

แหล่งเรียนรู้แก่ครู ชุมชนและสถานศึกษาอื่น

2.7 ด้านการนิเทศการศึกษา

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วางแผนการนิเทศงานวิชาการและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน รองลงมา คือ มีการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน นำผลการนิเทศมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ดำเนินการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการประเมินผลการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน

2.8 ด้านการแนะแนวการศึกษา

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีโครงสร้างการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาและจัดกิจกรรมแนะแนวในการพัฒนาผู้เรียน รองลงมา คือ จัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพภายในสถานศึกษา มีการประสานความร่วมมือ และเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างเครือข่ายการแนะแนวศึกษากับสถานศึกษาอื่น ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ แนะแนวและติดตามประเมินผลโดยความร่วมมือของครู

2.9 ด้านการพัฒนาระบบ

ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา รองลงมา คือ จัดโครงสร้างองค์กรรองรับการประกันคุณภาพในสถานศึกษา ดำเนินการและติดตามพัฒนางานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สร้างเครือข่ายประสานความร่วมมือในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

2.10 ด้านการส่งเสริมความรู้

ด้านวิชาการแก่ชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีระบบข้อมูลสารสนเทศของนักเรียน ครูเป็นรายบุคคลที่เป็นปัจจุบัน รองลงมา คือ ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในกิจการทางวิชาการในโรงเรียนและส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในกิจการทางวิชาการในโรงเรียน ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกิจกรรมวิชาการกับชุมชน องค์กรสถาบันอื่นในท้องถิ่น ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สำรวจความต้องการในการสนับสนุนงานทางวิชาการแก่ชุมชน

2.11ด้านการประสานงาน
ร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ
สถานศึกษาอื่น โดยภาพรวมอยู่ใน
ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้ชุมชน
มีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรเพื่อ
การศึกษาในโรงเรียน รองลงมา คือ สร้าง
เครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนา
วิชาการกับองค์กรต่างๆ การประสาน
ความร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนา
วิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และ
องค์กรในท้องถิ่น ตามลำดับ ส่วนข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประสานความร่วมมือ
กับองค์กรต่างๆ ในการให้ความรู้วิชาการ
แก่ชุมชน

2.12ด้านการส่งเสริม
สนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลรอบรั้ว
องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัด
การศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริม สนับสนุนการ
พัฒนาใน การจัดการศึกษารองลงมา คือ
มีการสำรวจความต้องการในการ
สนับสนุนด้านวิชาการ ส่งเสริมให้มีการ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง
ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดให้ความรู้
เสริมความคิดทักษะทางวิชาการเพื่อเป็น
แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่
ประชาชน

3. ความสัมพันธ์ระหว่าง
พฤติกรรมผู้นำกับการบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11
พบว่า พฤติกรรมผู้นำมีความสัมพันธ์กับ
การบริหารวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01 พฤติกรรมผู้นำกับการ
บริหารงาน วิชาการ ของผู้บริหาร
สถานศึกษามีความสัมพันธ์โดยรวม
ทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก ($r = 0.84$) เมื่อ
พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม
ผู้นำกับการบริหารงาน วิชาการ ของ
ผู้บริหารสถานศึกษา พบว่ามีความสัมพันธ์
กันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 ดังรายละเอียด

ความสัมพันธ์ของพฤติกรรม
ผู้นำในแต่ละด้านกับการบริหารวิชาการซึ่ง
มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน
ของพฤติกรรมผู้นำ พบว่า ด้านที่มี
ความสัมพันธ์กันสูงสุดกับการบริหารงาน
วิชาการ คือ พฤติกรรมผู้นำมีทีมงาน
มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก
($r = 0.91$) ซึ่งเท่ากับ พฤติกรรมผู้นำมีดิ
มุงสัมพันธ์ ($r = 0.95$)

อภิปรายผล

1.พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีมิติมุ่งมั่นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ มิติมุ่งมั่นสัมพันธ์ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้เป็นเช่นนี้ก็เพราะมาจากการปฏิบัติตามนโยบายการบริหารของสถานศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานต้นสังกัดที่มุ่งให้ผู้บริหารมีพฤติกรรมที่มุ่งมั่น และมุ่งมั่นสัมพันธ์ โดยบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา เป็นการใช้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จได้อย่างดีมีคุณภาพตามที่คาดหวังไว้ สอดคล้องกับประภัสร์ จงสงวน (2546) ที่กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อความสำเร็จของสถานศึกษา เมื่อพิจารณารายการพฤติกรรมผู้นำของฮอยและมิสเกล(Hoy and Miskel) ดังนี้

1.1 พฤติกรรมผู้นำสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 มิติมุ่งมั่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน รองลงมาคือ ชี้แจงให้ผู้ร่วมงานทราบถึงจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ชี้แจงให้เข้าใจในแนวทางการทำงานและให้ผู้ร่วมงานทำงาน

อย่างเต็มความสามารถสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานทำงานอย่างเต็มความสามารถ ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานทำงานอย่างมีระเบียบแบบแผน พยายามประสานการทำงานของผู้ร่วมงาน มีการประชุมเพื่อวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ชี้แจงให้เข้าใจในแนวทางการทำงาน ให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับที่กำหนดไว้ อย่างเคร่งครัด ให้ผู้ร่วมงานทราบถึงอำนาจหน้าที่ของตนเอง มีการกำกับติดตามการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงาน กำหนดมาตรฐานการทำงานแต่ละอย่างไว้ชัดเจน รู้จักเลือกใช้ผู้ร่วมงานให้เหมาะสมกับงาน อธิบายการกระทำต่าง ๆ และการตัดสินใจของตน มีการกำหนดเวลาการทำงานไว้อย่างชัดเจน พุดจาปราศรัยกับผู้ร่วมงานด้วยท่าทีที่เป็นการเป็นงานปกครองผู้ร่วมงานอย่างเข้มงวดยัง สอดคล้องกับสุประวิทย์ สุนัยตะคุ(2548) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 พบว่า พฤติกรรมผู้นำด้านกิจสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้นำด้านมุ่งมั่นของฟิดเลอร์ (Fiedler) กล่าวว่า เป้าหมายสูงสุด คือผลสำเร็จของงานในขณะเดียวกัน การวิจัยในครั้งนี้พบว่า ผู้บริหารสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 มีพฤติกรรมผู้นำ ระดับปานกลาง ในการลงโทษผู้ร่วมงานที่ทำผิดตามระเบียบที่ราชการกำหนดนั้นเป็นเพราะครูผู้ปฏิบัติงานไม่ชอบการลงโทษเพราะธรรมชาติมนุษย์ไม่ชอบความรุนแรง ชอบอธิบายด้วยเหตุผล พุดให้คิดไตร่ตรองถึงความถูกต้อง ผู้บริหารต้องใช้เทคนิคจิตใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดแมคเกรเกอร์ (McGrager, 1960) กล่าวว่า การออกคำสั่ง การควบคุม การปูนบำเหน็จรางวัล การลงโทษทางวินัย มิใช่เป็นวิธีเดียวที่จะทำให้คนปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของงานตามเป้าหมายขององค์กร

1.2 พฤติกรรมผู้นำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 มิติมุ่งสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ให้ความเป็นมิตรกับผู้ร่วมงาน รองลงมา คือ มีความเมตตาและเห็นอกเห็นใจผู้ร่วมงาน เต็มใจที่จะให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสถานศึกษา ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความรู้สึกสบายใจและเป็นกันเองและเต็มใจที่จะให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสถานศึกษา อำนาจความสะกดกลายใจในการทำงานให้ผู้ร่วมงาน ปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานด้วยความยุติธรรม ปรึกษาผู้ร่วมงานในการวางแผน

การทำงานล่วงหน้า สนับสนุนความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน สนับสนุนความคิดเห็นของผู้ร่วมงานและสร้างบรรยากาศแบบร่วมมือในการทำงาน รับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานเสมอ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน ดูแลเอาใจใส่ในด้านสวัสดิการของผู้ร่วมงาน ยอมรับและปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ร่วมงานในบางครั้ง สร้างความไว้วางใจให้กับผู้ร่วมงาน ช่วยเหลืองานเล็ก ๆ น้อย ๆ ในหน้าที่ของผู้ร่วมงาน เป็นคนเปิดเผยและเข้าใจผู้อื่นง่าย ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ช่วยเหลือในเรื่องส่วนตัวผู้ร่วมงานและขอความเห็นชอบจากผู้ร่วมงานก่อนที่จะดำเนินการในเรื่องสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของปรีชาพันธุ์ ปิยะอนันต์ (2546) กล่าวว่า ผู้บริหารจะประสบความสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับแนวทางการบริหารที่ให้ผู้อื่นทำตามในสิ่งที่เราตั้งเป้าหมายให้สำเร็จอย่างตั้งใจ และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีความรู้และความสามารถที่จะพัฒนาตนเองให้มีความน่าเชื่อถือ ทำให้ทุกคนมีความเชื่อมั่นและไว้วางใจ ซึ่งการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุประวิณี สุนย์ตะคุ (2548) พบว่า พฤติกรรมผู้นำด้านมิตรสัมพันธ์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นกัน

นอกจากนี้ น่าจะเกิดผลดี ถ้าผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้พฤติกรรมทั้ง 2 มิติในการบริหารสถานศึกษา กล่าวคือ ผู้บริหารแสดงออกต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในลักษณะของการยึดระเบียบแบบแผนและวิธีปฏิบัติโดยเคร่งครัด เพื่อให้เกิดการผสมผสานให้คนพอใจในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้งานที่มีคุณภาพสูงสุด

2.การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมาก สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษารองลงมา คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา ด้านการส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาด้านการนิเทศการศึกษาและด้านการประสานงานร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและเป็นสิ่งสำคัญในโรงเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ซึ่งเป็นแนวทางการดำเนินงานของผู้บริหารที่จะต้องอำนวยความสะดวกให้การดำเนินงานด้านการเรียนการสอนและให้ผู้เรียนเรียนรู้และเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวล เชาวปรีชา (2539,79) พบว่า ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตรซึ่งหมายถึงคุณลักษณะของผู้บริหารในการประสานงานกับครูในด้านการนำหลักสูตรไปใช้ เพราะการที่บุคลากรในโรงเรียนจะปฏิบัติงานวิชาการได้ดีจะส่งผลให้การเรียนการสอนบรรลุจุดหมายตามหลักสูตรผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และสามารถนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผล ผู้บริหารจะต้องสร้างความเข้าใจกับครูด้านการนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมายและหลักการตามเนื้อหาสาระของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการจัดบริการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการต่าง ๆ จะทำให้นักเรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ให้มากที่สุด ด้วยเหตุนี้ การที่ผู้บริหารมีพฤติกรรมทั้งมิติมุ่งงานและมิติมุ่งสัมพันธ์จะเป็นการส่งเสริมพัฒนาทางวิชาการของโรงเรียนจึงสามารถทำให้เกิดความพยายาม

ในการดำเนินงาน การนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดนั้น เพราะว่าการบริหารงานของผู้บริหารปัจจุบันให้ความสำคัญกับชุมชนน้อยเน้นกิจกรรมวิชาการภายในสถานศึกษาให้แก่เด็ก อ่านออกเขียนได้เพียงอย่างเดียวไม่ได้ส่งเสริมความรู้ให้แก่ชุมชนเท่าที่ควร และงานวิจัยของ อภินันท์ นาเลาะห์ (2545,109) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารวิชาการตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2542 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวมและรายข้อ โดยมีการปฏิบัติ ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าพฤติกรรมผู้นำมีความสัมพันธ์กับการบริหารวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พฤติกรรมผู้นำกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์

โดยรวมทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่ามีความสัมพันธ์กันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังรายละเอียด

ความสัมพันธ์ของพฤติกรรมผู้นำในแต่ละด้านกับการบริหารวิชาการซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านของพฤติกรรมผู้นำ พบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดกับการบริหารงานวิชาการ คือ พฤติกรรมผู้นำมีทีมงานมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก ซึ่งเท่ากับ พฤติกรรมผู้นำมีทีมงานสัมพันธ์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตามในเรื่องการบริหารงานวิชาการ เพื่อเป็นการกระตุ้นการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนในการจัดการศึกษาอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงบริหาร

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้พฤติกรรมมีมติมุ่งงานควบคู่กับพฤติกรรมมีมติมุ่งสัมพันธ์ในการบริหารงานวิชาการ
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาการบริหารงานวิชาการในด้านการส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ผู้บริหารต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร เพื่อให้ครูปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ และเต็มความสามารถ จนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น
2. ผู้บริหารต้องส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน เพื่อชุมชนนำเอาประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลมาพัฒนาการจัดการศึกษา

บรรณานุกรม

กมลวรรณ ชัยวานิชศิริ.(2544). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน. ปรินญาณิพนธ์การศึกษาคุญภักดิ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2550). คลื่นลูกที่ 5 ปรายหลังคม : สังคมไทยที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่

21. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : ชัศเชสมิเดีย

ธีระ รุญเจริญ. (2553). ความเป็นมืออาชีพในการจัดการและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษาเพื่อปฏิรูปรอบ 2 และประเมินภายนอกรอบ 3 (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : นวสาส์นการพิมพ์.

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

ครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยศึกษาพฤติกรรมผู้นำตามแนวคิดของนักวิชาการคนอื่น ๆ

2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มอื่น ๆ เช่น ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา

3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นนักบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหารนำผลที่ได้เป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

- นวล เขาวนปรีชา. (2539). **พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 5**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ประจักษ์ จงสงวน. (2546). **คนเด่น**. วารสารนักบริหาร. 2, 4
- ปรีชาพันธ์ ปิยะอนันต์. (2546). **คนเด่น**. วารสารนักบริหาร. 2, 13.
- ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารวิชาการ**. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พระธรรมปิฎก. (2543). **การปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ : บรรณสาสน์การพิมพ์.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ พ.ศ. 2545)**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สุรศักดิ์ ทิพย์สุบรรณ. (2548). **ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11. (2553). **รายงานผลการนิเทศการศึกษาการพัฒนาระดับคุณภาพการศึกษา ครั้งที่ 2** (<http://www.secondary11.go.th>)
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2551). **คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี**, (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา), (http://www.cabinet.thaigov.go.th/bb_main.htm)
- อกินันท์ นาเลาห์. (2551). **สภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารวิชาการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Fiedler, Fred E. (1967). **A theory of leadership effectiveness**. New York : Mc Graw-Hill.
- Hoy, Wayne K. and Cecil G. Miskel. (1982) **Educational Administration**. 2 nd. Ed., New York : Random Hours.
- Krejcie, R. V. and D. W. Morgan. (1970). **“Determining Sample Size for Research Activities”** Journal of Educational and Psychological Measurement.
- McGregor, Douglas M. (1960). **The human side of enterprise**. New York : McGraw – Hill.
- Miller, V. (1965). **The public administration of school**. New York : Macmillan.